

POLICY FOR UDVIKLING AF DEN ERHVERVS- OG PROFES- SIONSRETTEDE VIDEREGÅENDE UDDANNELSESSEKTOR

Professionshøjskolerne har siden deres etablering pr. 1. januar 2008 haft fokus på organisationsopbygning og på design og etablering af infrastruktur på institutions- og sektorniveau. Efter to års intensivt arbejde med at etablere de nye professionshøjskoler og en ny professionshøjskolesektor er der nu et godt organisatorisk og fagligt fundament for at bringe professionshøjskolerne i spil i forhold til de samfundsmæssige udfordringer og de politiske mål for sektoren.

Danmark står over for store samfundsmæssige udfordringer, både demografisk og økonomisk. Der bliver flere ældre og færre i den arbejdsdygtige alder samtidig med, at den offentlige økonomi forværres med underskud på de offentlige finanser. En minimeret arbejdsstyrke vil skulle arbejde mere og bedre for at fastholde det eksisterende væksthøjniveau og sikre samme velfærdsniveau for færre skattekroner.

Samtidig sker der væsentlige ændringer på arbejdsmarkedet. Det private og offentlige arbejdsmarked rykker tættere på hinanden. Et eksempel er udviklingen af velfærdsteknologi. Her er der brug for at koble teknisk og sundhedsfaglig viden.

Som den største udbyder af velfærdsuddannelser skal professionshøjskolerne kunne indtage en central rolle i forhold til at finde løsninger på velfærdssamfundets udfordringer. Men professionshøjskolerne er i deres design frigjort fra deres historiske binding til den offentlige sektor og etableret som flerfakultære institutioner, der også skal kunne spille sammen med og forsyne den private sektor.

Som den ene af tre parter i visionen om en samlet, synlig og attraktiv erhvervs- og professionsrettet videregående uddannelsessektor i 2015 ønsker Professionshøjskolenes Rektorkollegium at spille konstruktivt og kreativt ind med ideer, principper og anbefalinger, som tager sigte på at indfri lovgivers visioner for de tre sektorer og levere de resultater, som lovgiver har efterspurgt. Offentlige og private virksomheder skal sikres nok og kvalificeret arbejdskraft og uddannelserne skal bygge på nyeste viden. En samlet, styrket og selvstændigt profileret erhvervs- og professionsrettet videregående skal være brobygger mellem uddannelse, forskning og praksis.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium anbefaler

Professionshøjskolernes Rektorkollegium har i sin rapport om "Udviklingen af den erhvervs- og professionsrettede videregående uddannelsessektor" givet overordnede anbefalinger til, hvordan de politiske visioner for sektoren kan indfries.

Helt grundlæggende anbefaler professionshøjskolerne, at *processen med at fusionere professionshøjskoler, erhvervsakademier og ingeniørhøjskoler fremskyndes*. Dels for at undgå ressourcspild og kontraproduktivitet i form af udviklingen af en parallelsektor. Dels for at fremme samling af de tre sektorer i én stærk, synlig og selvstændigt profileret sektor med en *uddannelsesflade*, som spænder fra akademi- og professionsbacheloruddannelser til diplom- og masterprogrammer, et *videngrundlag* som baserer sig på anvendt forskning og et *fokus* på at omsætte og anvende viden til at udøve og udvikle professioner og erhverv i den private og offentlige sektor.

Samlingen i én sektor skal være attraktiv for alle tre sektorer studerende, aftagere og interessenter. Et flerfakultært, anvendelsesorienteret uddannelsesudbud skal tiltrække og fastholde både elite og bredde blandt de uddannelsessøgende og studerende. Aftagerne skal sikres indflydelse på bestyrelses- og rådgivningsniveau om uddannelsernes art, indhold og tilrettelæggelse samt praktikkens rammer og gennemførelse. Arbejdsmarkedsorganisationerne skal drage nytte af sektorens res-

J. nr.: 2010-5.51-0084

Sagsbeh.: asp/mc

d. 18. juni 2010

Side 1

University Colleges
Denmark
Ny Vestergade 17 st.tv
1471 København K
Tlf. 3338 2200
Fax 3338 2209
uc@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

sourcer til kompetencefornyelse og udvikling af de professioner og erhverv, der uddannes til.

Omdrejningspunktet i samlingen skal være sikring af uddannelsernes videnbaserings og videnfornyelse. Ingen af de tre sektorer har i øjeblikket adgang til midler, som sikrer den løbende fornyelse og udvikling af uddannelsernes videngrundlag. En varig, substantiel bevilling på linje med universiteternes forskningsbevilling skal sikre, at den samlede sektors uddannelser kvalitets- og fremtidssikres, så erhvervs- og professionsudøvelsen kan ske på et evidensbaseret og kvalitetskontrolleret grundlag.

Herudover anbefaler kollegiet *en centralt fastsat indikator for volumenkravet* til en bæredygtig videregående uddannelsesinstitution. Professionshøjskolernes Rektorkollegium foreslår, at en videregående uddannelsesinstitution som minimum skal have en størrelse, der svarer til den mindste professionshøjskole. Et volumenkrav skal også være med til at sikre en langsigtet bæredygtig regional uddannelsesforsyning.

I lighed med hovedtendensen i de sidste 10 års institutionsreformer i uddannelsessektoren anbefaler Professionshøjskolernes Rektorkollegium desuden et endeligt *opgør med erhvervsakademi-light-modellen*, som har stærke lighedstegn med den betingede CVU-form, som professionshøjskolelovgivningen gjorde op med.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium foreslår, at betegnelsen for de fusionerede uddannelsesinstitutioner kan overvejes for at skabe bred konsensus om en samling af sektoren. Engagement, ejerskab og loyalitet mellem uddannelsesinstitutionerne og deres interessenter må ikke besværes eller forhindres af en institutionsbetegnelse. Kollegiet er parat til at drøfte alternative betegnelser som f.eks. "*Erhvervs- og Professionshøjskole*", "*Erhvervs- og Professionsuniversitet*" eller "*University of Applied Science (UAS)*", som vil være den engelske betegnelse og som vil afspejle bredden i de fusionerede professionshøjskolars aktiviteter.

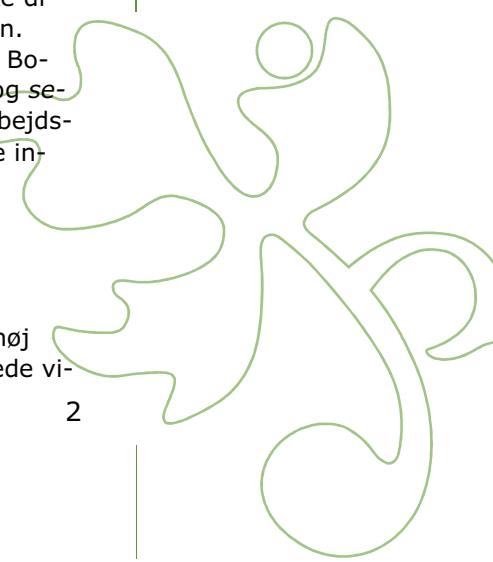
Det samme gælder *sammensætningen af bestyrelserne for de fusionerede professionshøjskoler*. Arbejdsmarkedets parter ser gerne en frigørelse af erhvervsakademierne fra deres nuværende skoleejere og en større grad af inddragelse af parter i bestyrelserne. Professionshøjskolernes Rektorkollegium ser gerne et tæt samspil på bestyrelsesniveau med de professioner og erhverv, der uddannes til. Professionshøjskolernes Rektorkollegium anbefaler, at der arbejdes konkret og konstruktivt med modeller for bestyrelsessammensætning, som både imødekommer kriterier om uvildighed samt repræsentation af interessenterne og arbejdsmarkedets behov for forandringsparathed i forhold til uddannelserne.

Endelig anbefaler Professionshøjskolernes Rektorkollegium, at en samlet erhvervs- og professionsrettet videregående uddannelsessektor etableres *med et internationalt sammenligneligt videngrundlag og programstruktur*, som kan sikre danske dimittender, erhverv og professioner en international konkurrencedygtig position. Anvendt forskning og uddannelser på akademi-, bachelor- og masterniveau (i Bologna-processens terminologi uddannelser i *first cycle*, herunder *short cycle*, og *second cycle*) skal sikre, at danske uddannelsesinstitutioner er attraktive samarbejdspartnere i internationale sammenhænge og kan tiltrække og fastholde dygtige internationale studerende og lærere.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium vil derfor arbejde for følgende:

1. Én erhvervs- og professionsrettet videregående uddannelsessektor

Professionshøjskolerne har store faglige miljøer, der udbyder uddannelser af høj kvalitet. Det politiske mål for udviklingen af den erhvervs- og professionsrettede vi-

deregående sektor er, at der i 2015 er én samlet og entydig dansk professionsrettet sektor, der samler erhvervsakademier, professionshøjskoler og ingeniørhøjskoler under ét.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium vil arbejde for, at dette sker inden 2015. Der er allerede gode eksempler på de fordele, der opnås ved at fusionere allerede nu.

Erfaringen fra fusionen i Nordjylland viser, at allerede efter kun 1½ år er der faglige, organisatoriske og økonomiske fordele i at samle kræfterne i én institution. Værdiskabelsen i fusionspartnerskabet, der samlede erhvervsakademiet NOEA og professionshøjskolen UCN i januar 2009, er kommet til udtryk i forhold til kvalitetsudvikling, professionsudvikling, tværfaglig synergi, effektivisering af efter- og videreuddannelsesområdet, administrativ effektivisering, internationalisering samt profilering og positionering.

2. Centralt fastsat volumenkrav

Professionshøjskoleloven fastsatte ved bestemmelsen om, at de to mindste professionshøjskoler i Syddanmark, UC Syd og UC Vest, senest i 2012 skulle være fusioneret til én institution, en indikator for volumenkravet til en bæredygtig videregående uddannelsesinstitution.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium vil arbejde for, at det gælder for videregående uddannelsesinstitutioner i denne sektor, at de som minimum skal have en størrelse, der svarer til den mindste professionshøjskole.

Institutionerne forventes at kunne udbyde uddannelser, som både tilbyder faglighed og tværfaglighed, og det forudsætter faglige miljøer af en vis størrelse, hvor synergien mellem forskellige uddannelsesområder udnyttes. Det er ressourcekrævende og forudsætter et stort optag på uddannelserne.

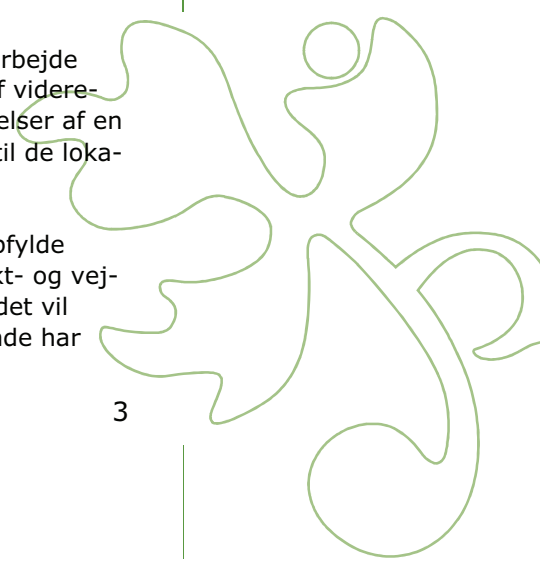
Professionshøjskolernes Rektorkollegium vil skabe bæredygtige, handlekraftige uddannelsesinstitutioner med stærke partnerskaber med private og offentlige arbejdsgivere og forskningsverdenen om både grunduddannelserne og efter- og videreuddannelserne. Størrelse, kvalitet og muligheder hænger sammen, og de fusionerede professionshøjskoler skal, med en bred vifte af uddannelser, udgøre en attraktiv part i nationale og internationale sammenhænge, hvor samarbejdet kan være både horisontalt, vertikalt og institutionelt.

3. Stabil og fremtidssikret regional uddannelsesdækning

Grundlaget for en bæredygtig og kvalitetssikret regional uddannelsesdækning findes i store, stærke faglige miljøer. Det kræver en vis volumen at sikre en økonomisk bæredygtig uddannelsesinstitution, som kan indfri de politiske mål om et regionalt udbud af videregående uddannelser og dermed af veluddannet arbejdskraft til offentlige og private virksomheder i alle egne af landet.

For at sikre det nære vil Professionshøjskolernes Rektorkollegium derfor arbejde for, at der sker en samling af små og spredte lokale og regionale udbud af videregående uddannelser i sektoren. Derved kan der skabes attraktive uddannelser af en høj kvalitet i synlige og tværfaglige uddannelsesmiljøer med tæt relation til de lokale aftagere.

De samfundsmæssige udfordringer gør det vigtigere end nogensinde at opfylde 50%-målsætningen. En øget anvendelse af digitale undervisnings-, projekt- og vejledningsformer vil kunne styrke den regionale uddannelsesdækning fordi det vil være et attraktivt uddannelsesstilbud til studerende, der af forskellige grunde har brug for fleksibilitet i uddannelsen.

Erfaringen fra UC Sjællands digitale læreruddannelse viser, at den netbaserede læreruddannelse netop gør det muligt at oprette alle de tre store linjefag. Søgningen til uddannelsen er stor, og for mange af de netstuderende er e-læring eneste reelle mulighed for at få en uddannelse, fordi de ofte har langt til et læreruddannelsessted.

4. En varig, substantiel bevilling til udvikling og anvendt forskning

Omdrejningspunktet i samlingen skal være sikring af uddannelsernes vidensbaseret og vidensfornyelse gennem en varig, substantiel bevilling på linje med universiteternes forskningsbevilling. Den skal sikre, at den samlede sektors uddannelser kvalitets- og fremtidssikres, så erhvervs- og professionsudøvelsen kan ske på et evidensbaseret og kvalitetskontrolleret grundlag.

5. Professionsmaster – professionelle innovationsdrivere

Hvis en minimeret arbejdsstyrke skal formå at arbejde mere og bedre for at fastholde det eksisterende væksthøjde og sikre samme velfærdsniveau for færre skattekrone, vil der blive brug for at fastholde og videreudanne de dygtigste erhvervs- og professionsudøvere som faglige fyrtårne og innovationsdrivere. Medarbejdere med kompetencer på højeste niveau, som kan begrunde, reflektere og perspektivere deres praksis i nationalt og globalt perspektiv på kort og lang sigt vil blive en efterspurgt arbejdskraft i de erhverv og professioner, som erhvervsakademier, ingeniørhøjskoler og professionshøjskoler uddanner til. Medarbejdere, som uddanner sig inden for deres erhverv og profession. Den mulighed findes ikke i dag for de erhvervs- og professionsuddannede, som er henvist til videreuddannelser på universiteternes master- og ph.d.-forløb.

Ekspertsygeplejerske, specialsygeplejerske og specialister på området for udsatte børn og unge er eksempler fra professionshøjskolernes sundheds- og socialuddannelsesfelt. Men også på det pædagogiske felt, ingeniørområdet, inden for handel og service og på det tekniske uddannelsesområde er der brug for professionsmasteruddannelser som en praksisnær specialiserings- og karrierevej, der både kan udvikle og fastholde excellente erhvervs- og professionsudøvere.

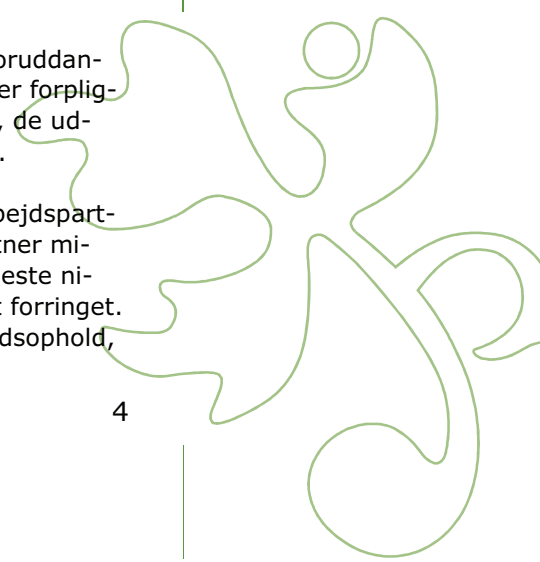
Professionshøjskolernes Rektorkollegium vil derfor arbejde for, at de fusionerede institutioner får ret og pligt til at udføre anvendt forskning og udbyde professionsmasteruddannelser som et helt nødvendigt fundament for grunduddannelserne. Professionsmaster og basering på anvendt forskning er den bedst tænkelige imødekomme af behovene i de erhverv og professioner, som den samlede sektor skal udanne til.

6. En internationalt sammenlignelig sektor

Uddannelsesmarkedet bliver mere og mere internationaliseret, og den europæiske trend for institutionsreformer har haft samling, volumen og synlighed som sine kernefelter.

De europæiske Universities of Applied Science udbyder professionsbacheloruddannelser, der er funderet på anvendt forskning, som institutionerne ved lov er forpligtet til at udføre. De udbyder masteruddannelser inden for de professioner, de uddanner til som en naturlig del af forpligtelsen til at lave anvendt forskning.

Derved adskiller den danske professionshøjskolesektor sig fra sine samarbejdspartnere, og det giver store problemer på flere områder. Som samarbejdspartner mister de danske institutioner attraktivitet ved ikke at kunne udanne til højeste niveau inden for professionerne. Gensidigheden i samarbejdet er væsentligt forringet. Internationale studerende finder ikke attraktive danske tilbud for et udlandsophold, og derved mister de danske professionshøjskoler viden.

Der er tale om en strukturel fejl ved det danske system, når danske professionshøjskoler ikke har samme vilkår for at indgå i partnerskaber på lige fod med europæiske uddannelsesinstitutioner. Det gælder også for adgangen til de forskningsmidler, der er tilgængelige i regi af fx EU. Professionshøjskolerne opnår ikke anerkendelse i internationale sammenhænge for sit videnarbejde og har ringe vilkår for at få nyeste internationale viden ind i de danske uddannelser.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium vil derfor arbejde for, at de fusionerede professionshøjskoler opnår samme rettigheder og pligter som deres europæiske søsterinstitutioner. Derved sikres professionshøjskolernes konkurrencedygtighed på og adgang til viden fra det globale uddannelsesmarked.

